

**Ansökan om nätkoncession för område,
med en ny högsta tillåtna spänning, enligt
ellagen 2 kap. 10§**

2025-09-11

1	INLEDNING OCH YRKANDEN	3
2	FÖRTYDLIGANDE OM SPÄNNINGSNIVÅER	4
3	BESKRIVNING AV BEFINTLIGT 40 KV NÄT I OMRÅDET	4
4	HUVUDSAKLIGA SKÄL FÖR ANSÖKAN	5
5	AVGRÄNSNING AV OMRÅDET	6
6	PLAN ÖVER OMRÅDETS FRAMTIDA BEHOV AV ÖVERFÖRING AV EL.....	7
6.1	UTVECKLING AV EFFEKTBEHOV	7
6.2	PLAN FÖR UTVECKLINGEN AV 40 KV NÄTET DE NÄRMASTE 10-15 ÅREN.....	9
7	TEKNIKVAL FÖR 40 KV LEDNINGAR	13
7.1	LUFTLEDNING	13
7.2	MARKKABEL.....	15
8	MILJÖPÅVERKAN AV SPÄNNINGSHÖJNING AV NÄTKONCESSION FÖR OMRÅDE.....	16
8.1	ALLMÄNT	16
8.2	RIKSINTRESSEN OCH SKYDDAD NATUR INOM OMRÅDET	18
8.3	GENERELLA HÄNSYNSÅTGÄRDER	23
8.4	TILLSTÅNDSPROCESSEN OMRÅDESKONCESSION	27
8.5	MAGNETFÄLT.....	28
9	SAMHÄLLSEKONOMISK KOSTNADS-/NYTTOANALYS	29
10	KONSEKVENSER FÖR BERÖRDA KUNDER OCH NÄTKONCESSIONSHAVARE	30
10.1	BERÖRDA KUNDER.....	30
10.2	NÄTKONCESSIONSINNEHAVARE	31
11	BILAGOR	33

1 Inledning och yrkanden

PiteEnergi Elnät AB ("PEEAB") ansöker om nätkoncession för område med en ny högsta tillåtna konstruktionsspänning om 52 kV.

Det ansökta området är identiskt med PEEAB befintliga nätkoncession (för område) 1834AE för 24 kV konstruktionsspänning, och berör Piteå kommun, Luleå kommun och Älvsbyns kommun i Norrbottens län.

Ansökan innebär således i praktiken en höjning av spänningsnivån för befintlig nätkoncession för område.

Inom ansökt område finns ett flertal nätkoncessioner för linje. Innehavare av dessa är PEEAB (52 kV konstruktionsspänning), Vattenfall Eldistribution AB (170 kV och 52 kV), affärsverket Svenska Kraftnät (transmissionsnät), samt nätföretag för vindkraft i Markbygden.

Angränsande nätbolag som har nätkoncession för område är Luleå Energi Elnät AB, Vattenfall Eldistribution AB samt Skellefteå Kraft Elnät AB (som även har pågående ärende avseende områdeskoncession 36-52 kV (ärendenummer 2023-103623).

Mot bakgrund av ovanstående yrkar PEEAB följande:

1. att Energimarknadsinspektionen meddelar nätkoncession för område med högsta tillåtna konstruktionsspänning om 52 kV, enligt ansökan samt bifogade PDF-kartor bilaga A0 och A1, samt och DWG-fil bilaga B.
2. att Energimarknadsinspektionen vid behov genomför nödvändiga mindre justeringar av gränserna för här ansökt område, enligt Ellagen 2 kap 38§, så att gränserna ansluter mot angränsande nätbolags nätkoncessioner för område (eliminera "glapp och överlapp").

2 Förtydligande om spänningsnivåer

Inom elnätsbranschen i Sverige har sedan mycket lång tid använts gemensamma *benämningar* för olika typer av högspänningsnät. Följande tabell ger exempel på detta.

Benämning: Nominell Spänning kV	Typisk Driftspänning i Sverige kV	Normal Driftspänning i Piteå-området kV	Konstruktions- Spänning kV
10	10-11	10-11	12, 24
20	20-22	20-22	24
40	40-48	42-46	46, 52
130	132-156	144-150	145, 170

Tabell 2.1. Förtydligande om spänningsnivåer.

Ordet *nominell* kan översättas som ”till namnet”, eller ”på pappret”, och liknande. Jämför latinets ”nomen”.

I föreliggande ansökan och bilagor används generellt benämningen ”40 kV” i olika sammanhang. Det ska förtydligas att med detta, dvs nominell spänning 40 kV, avses här konstruktionsspänning 52 kV och en driftspänning som normalt ligger i intervallet 42-46 kV.

3 Beskrivning av befintligt 40 kV nät i området

Det befintliga 40 kV nät som finns inom området beskrivs av kartor i bilagor C1-C2.

PEEAB:s 40 kV nät har gränspunkter mot Vattenfall Eldistributions 130 kV nät.

Den absoluta merparten av 40 kV nätet i området ägs av PEEAB, efter en överlåtelse från dåvarande Statens Vattenfallsverk år 1991. I Vattenfall Eldistributions ägo kvarstår 40 kV ledningen från Bonäset till Holmträsk. Vid station Munksund äger Vattenfall Eldistribution också två mycket korta 40 kV ledningar på Pitholmen. Dessa kommer att raderas i samband med en nätstrukturförändring.

Den årliga topp effekt som distribueras via PEEAB:s 40 kV ledningar uppgår till 70-90 MW, där variationen mellan olika år ges av den under året lägsta utetemperaturen och dess varaktighet. I nuläget finns inga kunder med leverans vid 40 kV, utan hela lasten ligger i underliggande 0,4-20 kV nät. Den huvudsakliga uppgiften för PEEAB:s 40 kV nät är just att – via fördelningsstationer – försörja de underliggande 10-20 kV näten med el.

Den sammanlagda längden för PEEAB:s 40 kV ledningar uppgår till cirka 80 km. Enligt tillgängliga uppgifter härstammar merparten av ledningarna (56 km) från 1950- och 1960-talen. Oaktat att en del linbyten därefter skett, och förstås underhållsbyten av stolpar, finns ett omfattande behov av förnyelseinvesteringar.

De åtgärder vad avser 40 kV ledningar som PEEAB planerar för, beskrivs närmare i eget avsnitt 6.2.

4 Huvudsakliga skäl för ansökan

Det huvudsakliga skälet till ansökan är att förkorta ledtider för tillståndsprocessen, för 40 kV ledningar (52 kV konstruktionsspänning), inom ansökt geografiskt område.

PEEAB ser framför sig ett omfattande behov av om- och utbyggnad av sitt 40 kV nät under de närmaste åren.

Drivkrafter och bedömd omfattning för detta kan sammanfattas enligt följande (se avsnitt 6 för en utförlig beskrivning).

- Ett stort behov av att förnya befintliga 40 kV ledningar, vilka till stor del har sitt ursprung från 1950- och 1960-talet. En preliminär plan omfattar 59 km ledning och upp till 8 ansökningar om ny/ändrad linjekoncession.
- Nya ledningar:
 - Syfte att förbättra redundans, ur allmän driftsynpunkt och för att uppfylla funktionskrav avseende maximal avbrottstid.
 - Syfte att höja kapacitet, möjliggöra industriell expansion och elektrifiering, samt ansluta nya kunder.
 - Omfattningen bedöms uppgå åtminstone till 12 km ledning och 6 ansökningar om nya linjekoncessioner.
- Norrbotniabanan genom Piteå Kommun kommer att utlösa en mängd anpassningar av befintligt 40 kV nät; ledningsflyttar, kabelförläggning, mm. Omfattningen går inte att kvantifiera förrän Trafikverket i stället för en bred korridor fastställt en specifik sträckning. Detta kommer att sätta PEEAB i en ansträngd situation med krav på stor flexibilitet och korta ledtider.

Genom att erhålla nätkoncession för område 52 kV vill PEEAB eliminera antalet ansökningar om nätkoncession för linje, för att koncentrera tillståndsprövningen till Länsstyrelsen.

PEEAB bedömer att detta väsentligt kan förkorta ledtiderna, mot bakgrund av att planerade åtgärder i 40 kV nätet i många fall avser korta ledningar och att merparten av åtgärderna förväntas ge begränsad påverkan på natur, miljö och omgivning:

- Planerad förnyelse/ombyggnad av ledningar kan – när det finns slinga – ske exakt i befintlig sträckning och skogsgata, alternativt genom att bygga bredvid med endast några meter breddad skogsgata.
- Även för de planerade tillkommande nya ledningarna för bl.a. stärkt redundans, är inriktningen bygga bredvid befintliga ledningar/infrastruktur.

5 Avgränsning av området

Det ansökta området är identiskt med PEEAB:s befintliga nätkoncession (för område) 1834AE för 24 kV konstruktionsspänning, vilket sträcker sig som längst cirka 7 mil från kusten.

PEEAB:s befintliga 40 kV nät befinner sig inom 2 mil från kusten, och det är också inom detta kustnära område som ökad last och nya etableringar är mest sannolik.

Det kan dock inte uteslutas att det i framtiden uppstår behov av att expandera 40 kV nätet västerut, mot inlandet där tillgången på mark för exploatering är närmast obegränsad. Det kan handla om exempelvis elproduktion eller mindre gruvor.

Även rationalisering av nätstruktur kan utlösa ett behov av 40 kV nät längre västerut. PEEAB:s 20 kV lokalnät Långträsk-Koler i allra västra delen av områdeskoncessionen 1834AE, med en total last om bara cirka 1 MW, matas från Vattenfalls 130 kV nät. På sikt kan det vara mer tekniskt och samhällsekonomiskt ändamålsenligt med transformering från 40 kV nät.

PEEAB bedömer att det är mest logiskt att en nätkoncession för område 52 kV ska sammanfalla med nuvarande nätkoncession 1834AE. Detta bör också vara en administrativ fördel för Ei och andra myndigheter, och en tydlighet för angränsande nätbolag.

6 Plan över områdets framtida behov av överföring av el

6.1 Utveckling av effektbehov

6.1.1 Allmänt

PEEAB:s 40 kV nät betjänar kommunens kustnära område från Jävre till Rosvik.

Området innefattar både landsbygd och tätort, med merparten av elanvändningen i tätorter.

I området märks redan idag ett generellt stort intresse för anslutning av energilager och solcellsproduktion samt industrietableringar i flera olika branscher. Området förväntas utvecklas vidare med elfordonsladdare för både operatörer, företag och privatpersoner.

Några betydande förväntade framtida utvecklingsområden är Haraholmens industriområde inklusive djuphamn (under elektrifiering), samt pågående nya bostadsområden och handelsområden öster och väster om stadskärnan. I Öjebyn finns befintliga expansiva industriområden för mindre och medelstor industri.

På Haraholmens industriområde fanns på 1980-talet långtgående och tillståndsgivna planer för ett aluminiumsmältverk; detaljplan upprättades för tung industri och skogen avverkades. Planerna avbröts emellertid. Industriområdet är nu (sedan år 2020) efter omfattande satsning från Piteå kommun och dess dotterbolag, förberett med färdig infrastruktur i form av väg, el, fiber, VA, och fjärrvärme, samt byggklara industritomter – se figur 6.1:

Figur 6.1. Haraholmens industriområde (73 ha) i nordväst. Djuphamn i sydost. <https://minkarta.lantmateriet.se/>

För etablering av större och mer elkrävande industri är Haraholmen av Piteå kommun utpekad område, och det är således här som den största effekt-tillväxten förväntas.

6.1.2 Effektprognos – borgerlig tillväxt

Att upprätta en prognos över den framtida effektutvecklingen är mycket vanskligt. Detta eftersom den största faktorn är större industrietableringar, vilka är svåra att med säkerhet förutse.

Maximala effektbehovet i nuläget för PEEAB:s 40 kV nät en normalvinter, uppgår till cirka 83 MW.

I PEEAB:s nätutvecklingsplan har (konservativt) antagits en *generell* effekttillväxt om 1-1,5% % per. Under en period om 10 år skulle det motsvara cirka 11-12 MW.

En utveckling med 1-1,5% tillväxt i effektbehov enligt ovan kan enligt PEEAB:s bedömning hanteras utan några direkta kapacitetsförstärkningar i det befintliga 40 kV nätet.

Detta får ses som så kallad *borgerlig tillväxt* kopplad till allmän samhällsutveckling, dvs enskilda större industrietableringar är inte beaktade.

6.1.3 Större etableringar – industri, mm

Sedan 2010 och fram till nu har PiteEnergi/PEEAB haft mängder av förfrågningar avseende etableringar av bland annat datacenter, tillverkningsindustrier (konventionella och inom batterisektorn), energilager, solcellsparker, produktion av e-bränslen, mm. De flesta, men inte alla, har avsett Haraholmens industriområde.

I ett antal fall har förfrågningar handlagts i samverkan med Vattenfall Eldistribution, då effektbehovet varit så stort att det vida överstiger vad som är tekniskt möjligt eller ändamålsenligt att tillgodose via 40 kV nät. Frånvaron av 130 kV nät till Haraholmen, och tidshorizonten för att anordna detta, har varit en försvårande faktor för de största förfrågningarna. Begränsningar i överliggande 130 kV nät, och på senare tid även i transmissionsnätet, har också bidragit.

På Haraholmen finns, med befintlig 40 kV ledning och nyligen utbyggd 40/10 kV station, goda förutsättningar att ansluta ny last upp till sammanlagt 30 MW. En sådan kraftig tillväxt i last utlöser dock ett behov av ytterligare en 40 kV ledning till Haraholmen. En enskild ny kund >15 MW skulle också motivera ett utbyggt 40 kV nät och ny fördelningsstation inom industriområdet/hamnen.

Vad avser övriga områden inom 40 kV nätets utbredning, kan också behov av nya 40 kV ledningar och fördelningsstationer uppstå för enskilda anslutningar som ej kan hanteras inom ramen för 10 kV lokalnät. Denna gräns är typiskt 5-10 MW, beroende på geografiskt läge. Det kan handla om medelstor industri, energilager, solcellsparker mm.

6.2 Plan för utvecklingen av 40 kV nätet de närmaste 10-15 åren

De åtgärder som PEEAB ser framför sig i 40 kV nätet de närmaste 10-15 åren, kan kategoriseras enligt följande:

1. Planerade nya ledningar – Linjekoncession redan ansökt
2. Förnyelse av befintliga ledningar
3. Framtida nya ledningar

Nedan beskrivs de tre kategorierna närmare. I bilaga C3 illustreras framtida åtgärder i kartsnitt.

6.2.1 Planerade nya ledningar – linjekoncession ansökt

Här avses fyra redan tillståndsgivna ledningar (jordkabel), vilka utlöses av en omstrukturering i Vattenfall Eldistributions 130 kV nät.

Vidare en cirka 13 km lång luftledning Sjulnäs-Hortlax som är under Ei:s handläggning.

Anl.nr.	Ny ledning/åtgärd	Längd km	Syfte/kommentar	År nyinvest.
Väntar beslut	Ny ledning Sjulnäs-Hortlax	13	Redundans för Sjulnäs, Hortlax och delvis Jävre. Pågående ärende 2024-104032	2028'
11434 11435 11436 11437	Fyra ledningar (jordkabel) från nya station Munksund	2 x 0,60 2 x 0,85	Anpassning till ny nätstruktur, utlöst av VF Eldistribution. Linjekonc beslut 2025-01-14 i ärende 2021-103872.	2027'
		16		

Tabell 6.1. Planerade ledningsprojekt under ansökt eller redan beviljad linjekoncession

Vad gäller ledningen Sjulnäs-Hortlax är PEEAB:s inriktning att ansökan om linjekoncession ska kvarstå och fullföljas oavsett att ansökan om nätkoncession för område 52 kV nu inlämnas.

6.2.2 Förnyelse av befintliga ledningar

Då PEEAB:s 40 kV nät till stor del härstammar från 1950- och 1960-talet finns ett betydande behov av förnyelseinvesteringar. En preliminär plan för detta framgår av tabell 6.2.

Anl.nr.	Sträckning	Längd km	Byggår Stolpar/Linor	År reinvest
10043	Bonäset-Flarken	15	1950, 1978	2027-2029
10043	Avgr. Rosvik	3	1976	2036'
10200	Bonäset-Öjebyn	4	1967	2033'
1834Ö	Bonäset-Sjulnäs	10	1964, 1979	2034'
10446	Bonäset-Pitholm inkl. avgr. Ankarskatan och Furunäset	11	1966	2031'
10238	Pitholm-Pitsund	6	1960, 1981	2032'
10238	Pitsund-Hortlax	10	1968	2029'
		59		

Tabell 6.2. Preliminär plan för förnyelseinvesteringar av ledningar i 40 kV nätet. Uppgifter om byggår för stolpar/linor kommer från värderingshandling i samband med att Statens Vattenfallsverk avyttrade 40 kV nätet år 1991.

Vissa av ledningarna ingår i en slinga ("rundmatning"), varvid den gamla ledningen kan raseras och ny ledning uppföras på exakt samma sträckning och utan att bredda skogsgata.

Andra ledningar är radiella, vilket innebär att förnyelse får ske genom att bygga en ny ledning bredvid den gamla. Skogsgatan behöver då breddas några meter på ena sidan, men samtidigt kan samma antal meter på andra sidan skogsgatan återgå till produktiv skogsmark.

Sammantaget handlar det om 59 km ledning, och upp till 8 st ansökningar om ny/ändrad linjekoncession i det fall nätkoncession för område 52 kV ej kan beviljas.

6.2.3 Framtida nya ledningar

I denna kategori ingår både ledningar som syftar till förbättrad driftsäkerhet/redundans, och ledningar som behövs för expansion och anslutning av nya kunder, tabell 6.3:

Anl.nr.	Ny ledning/åtgärd	Längd km	Syfte/kommentar	År nyinvest.
	Ansluta Norrfjärden i slinga	0,1	Redundant anslutning Norrfjärden	2028-2030
	Ny ledning Flarken-Rosvik	3	Redundant anslutning Rosvik	2033-2034
	Ny avgr. Från PL499 till Öjebyn	2	Redundant anslutning Öjebyn	2028-2030
	Ansluta Furunäset i slinga	0,4	Redundant anslutning Furunäset	2028-2030
	Ny ledning till Haraholmen	6	Redundans och kapacitetshöjning till Haraholmen	2028'
	Större nyanslutningar Haraholmen	0,5-1	Industriell expansion Haraholmen, som ej kan anslutas via 10 kV	2028'
	Större övriga nyanslutningar	?	Som ovan, fast i övriga delar av kommunen.	2028-2040
	Flytt/ändring av ledningar.	?	Anpassningar pga Norrbotniabanan, kustjärnväg.	2030-2035
		>12		

Tabell 6.3. Framtida helt nya ledningar för att skapa redundans och för att möjliggöra expansion

De fyra första raderna avser nya ledningar till befintliga stationer som idag är radiellt matade på 40 kV, där en redundant ledning behövs ur allmän driftsynpunkt och för att uppfylla funktionskraven avseende maximal avbrottstid vid fel.

Det nyss nämnda gäller även ny ledning till Haraholmen, men i detta fall är också kapacitetshöjning en viktig faktor. På Haraholmen kan också förväntas att 40 kV nätet behöver utvidgas i vart fall inom industriområdet.

Ovanstående summerar till minst 12 km och 6 st ansökningar om nya linjekoncessioner, om nätkoncession för område 52 kV saknas.

Sista raden i tabellen avser åtgärder som utlöses av planerad kustjärnväg Norrbotniabanan.

6.2.4 Särskilt om Norrbotniabanan

På sträckan Umeå (Dåva) – Skellefteå har järnvägsplaner vunnit laga kraft. Den 2025-02-11 meddelade Regeringen byggstartsbeslut. Trafikverket förbereder byggskedet via framtagning av bygghandlingar och planering för byggstarter.

För sträckan Skellefteå-Piteå-Luleå pågår arbetet att upprätta järnvägsplaner. I nuläget finns en relativt bred korridor beslutad, se bilaga C4. Via Trafikverkets zoom-bara karttjänst¹ framgår också korridoren samt befintliga kraftledningar.

Oavsett slutlig sträckning i Piteå kommun är det uppenbart att Norrbotniabanan kommer att hamna i konflikt med PEEAB:s befintliga 40 kV ledningar på många platser.

Detta kommer att utlösa en mängd anpassningar av befintligt 40 kV nät, exempelvis flytt av ledningar och även kabelförläggning. Omfattningen går inte att kvantifiera närmare i nuläget.

På sträckan Skellefteå-Piteå-Luleå kommer även 130 kV ledningar ägda av Skellefteå Kraft Elnät, Vattenfall Eldistribution, och eventuellt Luleå Energi Elnät att påverkas.

Till detta ska läggas all anpassning som kommer att krävas för lokalnät 0,4-20 kV.

Sammantaget kommer Norrbotniabanan bli en ansträngande utmaning för berörda nätbolag, vad gäller nätplanering, tillstånd och markupplåtelser, projektering och nätbyggnad.

Planerad byggstart för Norrbotniabanan i Piteå kommun är 2032. Arbetena kommer att påbörjas på flera fronter och sannolikt måste PEEAB utföra många anpassningar i förväg, det vill säga innan 2032.

1

<https://gis.trafikverket.se/portal/apps/dashboards/d3d06592d52844d6afddbe9180a6ee>
[fe](#)

7 Teknikval för 40 kV ledningar

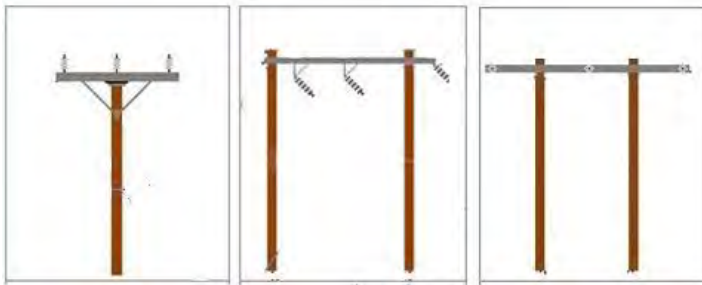
PEEAB:s 40 kV ledningar utförs i första hand som luftledning. Markkabel används främst där det inte är möjligt att komma fram med luftledning, exempelvis i tätbebyggt område.

7.1 Luftledning

Normalt utförande för en 40 kV luftledning är med enkelstolpar i impregnerat trä (salt), men även stolpar i komposit eller i – i speciella fall – stål kan förekomma.

Beroende på topografi och markförhållanden är stolparnas höjd ungefär 10-17 meter. Avståndet mellan stolparna beror bland annat på topografi och markförhållanden, i snitt ca 80-100 meter. Varje ledning har tre faslinor med ett inbördes avstånd av cirka 1,4 meter. Vanligast är att de placeras horisontellt på en ca tre meters regel.

Portalstolpar (parstolpe) används i vinklar och avspänningspunkter (tex start/slut) och är då också alltid försedda med staglinor. Även vid faslinor $>329 \text{ mm}^2$ krävs parstolpar.

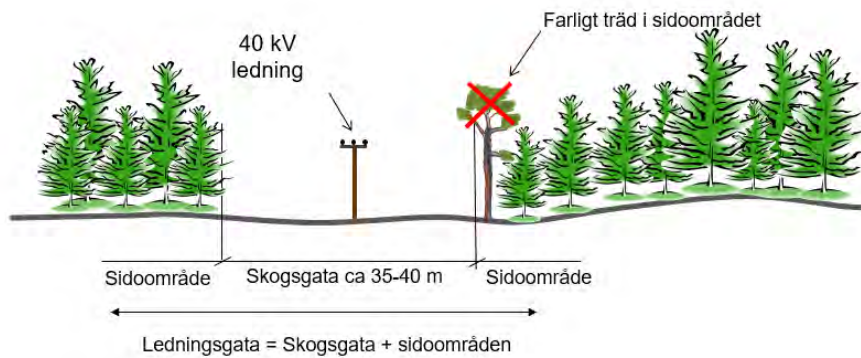

Figur 7.1. Principskiss över enkelstolpe, parstolpe för vinkel samt stolpe för start/slut.
Figur från Sweco Sverige AB ©.

Figur 7.2. Exempel på 40 kV parstolpe vinkel.
Foto: PiteEnergi Elnät

Luftledningar 40 kV utförs träsäkra, vilket innebär att skogsgatan görs så bred att inga träd intill kraftledningen ska kunna falla på kraftledningen. Utöver den röjning som sker inom skogsgatan måste även enstaka s.k. farliga kanträd med jämna mellanrum avverkas i sidoområdena. Skogsgatan är vanligtvis cirka 35–40 meter bred, det vill säga cirka 17–20 meter bred på ömse sidor om ledningens mitt, se Figur 7.3 nedan.

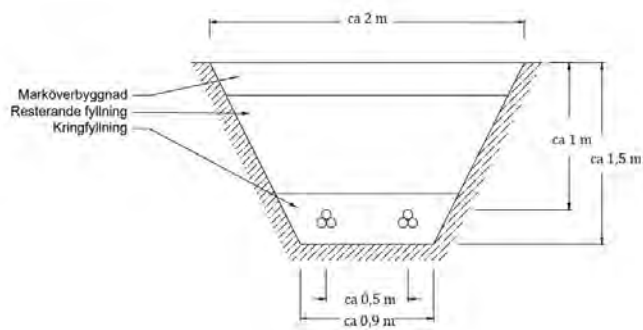

Figur 7.3. Ledningsgata för 40 kV luftledning.
 Figur från Sweco Sverige AB ©.

Besiktningar och tekniska underhållsåtgärder utförs regelbundet på ledningarna. Vid erforderliga reparationer och underhållsåtgärder görs en bedömning från fall till fall vilka åtgärder som behöver vidtas och vilka eventuella försiktighetsmått som krävs.

7.2 Markkabel

För 40 kV nyttjas alltid 1-ledarkabel, där de tre kablarna kan buntas ihop i triangel eller läggas i bredd. För en 40 kV ledning utförd som markkabel och som matas radiellt, behövs redundans via dubbla förband eller i vart fall en (1) reservkabel (så kallad Q-kabel).

Figur 7.4. Principskiss över 40 kV kabelschakt. Exemplet avser dubbla kabelförband i triangelförläggning.

Figur 7.5. Exempel på kabelförläggning dubbla förband. Till vänster triangel, delvis i rör. Till höger plan förläggning.
Foto: PiteEnergi Elnät

I driftskedet behöver för markkabel ett område om 6-8 meter hållas fritt från träd, för att rötter inte ska kunna påverka kablarna, och för åtkomst vid underhåll/repairation.

8 Miljöpåverkan av spänningshöjning av nätkoncession för område

8.1 Allmänt

För att bygga ledningar inom en områdeskoncession krävs det idag ett samråd enligt 12 kap 6 § (fortsatt benämnt 12:6) miljöbalken (MB) om verksamheten eller åtgärden kan anses komma att väsentligt ändra naturmiljön. Dessa samråd hålls med berörd länsstyrelse.

En anmälan kan också, i den utsträckning det behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. miljöbalken.

En anmälan för samråd ska vara skriftlig och åtföljas av en karta samt innehålla en beskrivning av den planerade verksamheten eller åtgärden. Dessutom skall anmälan innehålla uppgifter om fastighetsägare och nyttjanderättshavare som berörs.

Enligt MB är verksamhetsutövaren också skyldig att visa att (och hur) följande hänsynsreglerna i 2 kapitlet MB efterlevs och att:

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås

Innehållet i 12:6 samrådet ska också beskriva vilka skydds/hänsynsåtgärder och begränsningar som planeras för att förebygga och motverka skada på ovanstående.

Anmälan om samråd enligt 12:6 för kraftledningar upp till 24 kV sker idag via länsstyrelsens e-tjänst². Vid en beviljad koncession med spänning upp till 52 kV har PEEAB för avsikt att även ledningar inom detta spänningsintervall ska anmälas (och hanteras) via samma e-tjänst.

PEEAB önskar spänningshöjning av befintlig områdeskoncession i huvudsak för att förkorta ledtider för tillståndsprocessen och koncentrera tillståndsprövningen till Länsstyrelsen. Nya och gamla ledningar kommer även fortsättningsvis att byggas på

² [Start. Anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken för ledningar. Länsstyrelsen](#)

samma sätt som idag. Den förändrade områdeskoncessionen bedöms därmed inte innebära någon förändrad miljöpåverkan.

Merparten av PEEAB:s planerade åtgärder inom utökad spänningsnivå avser korta ledningar som bedöms ge begränsad påverkan på natur, miljö och omgivning. PEEAB har även ett stort behov av att förnya befintliga 40 kV-ledningar vilka planeras byggas om i befintlig ledningsgata alternativt breddning med endast några meter.

Norrbottniabanans sträckning genom PEEABs område kan komma att medföra ett antal förändringar i 40 kV nätet, ledningsflytt eller kabelförläggning.

Lokal miljöpåverkan från varje enskild ledning kommer att utredas individuellt och redovisas i 12:6 samråd med Länsstyrelsen inför utförande.

Ett koncessionsbeslut och en anmälan om samråd enligt 12:6 MB ger rätt att bygga ledningen men inte rätt att ta mark i anspråk. PEEAB strävar alltid efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare i samband med att en ny ledning byggs. Vid behov kommer koncessionsbeslutet samt eventuellt föreläggande från länsstyrelsen gällande 12:6 samrådet att ligga till grund för ansökan om ledningsrätt till Lantmäteriet.

8.2 Riksintressen och skyddad natur inom området

Nedan nämns de riksintressen som finns inom PEEABs befintliga områdeskoncession. Hänsyn till riksintressen och andra skyddade områden tas i samband med att sträckningen för nya kraftledningar projekteras. Utfallet av detta redovisas i anmälan om 12:6 samråd. PEEABS nätutveckling är främst belägen nära kusten, vilket innebär att påverkan på riksintressen och andra skyddade området inåt landet är begränsat.

8.2.1 Riksintressen naturmiljö

Inom området som ansökan avser finns fem riksintressen för naturvård. Dessa områden redovisas i Tabell 8.1, se kart-ID i Figur 8.1. Riksintresset Stormyran och våtmarker vid Långträskån (N3) är till stor del utanför området koncessionsansökan avser. Riksintressen Stenskär-Stor-Rebben är beläget utanför kusten och bedöms därmed inte påverkas av spänningshöjningen.

Tabell 8.1. Riksintressen för naturvård inom områdets gränser.

Kart-ID	Riksintresse	Värdeomdöme
N1	Piteälven	Framstående storälv, opåverkade områden, sårbara och hotade naturtyper och arter, spektakulära landskapsavsnitt.
N2	Sjulsmark	Väl hävdad odlingslandskap med bevarade bebyggelsemiljöer med många lokala särdrag i byggnadstraditionen.
N3	Stormyran och våtmarker vid Långträskån	Olika kärrtypen och risdominerade tallsumpskogar.
N4	Stenskär-Stor-Rebben	Storslaget skärgårdsparti, opåverkat område, sällsynta arter.
N5	Trundön	En charmig och historiskt rik ö i Norrfjärdens socken

8.2.2 Riksintressen kulturmiljö

Området omfattar elva riksintressen för kulturmiljövård varav de största av dessa redovisas i Tabell 2, se kart-ID i Figur 8.1

Tabell 2. Riksintressen för kulturmiljövård inom områdets gränser.

Kart-ID	Riksintresse	Värdeomdöme
KM1	Lillpitedalen	Odlingslandskap
KM2	Sjulsmark	Odlingslandskap
KM3	Öjebyn	Kyrkstad och stadsmiljö
KM4	Jävre	Fornlämningsmiljö

8.2.3 Riksintressen friluftsliv

Området omfattar tre riksintressen för friluftsliv som redovisas i Tabell 8.3, se kart-ID i Figur 8.1. Båda riksintressen Norrbottens skärgård (F2) och Norrbottens kust och skärgård (F3) omfattar kust och hav och bedöms därmed sällan beröras av spänningshöjningen. Pite älvdal (F1) överlappar till stora delar med riksintresse för naturvård (N1).

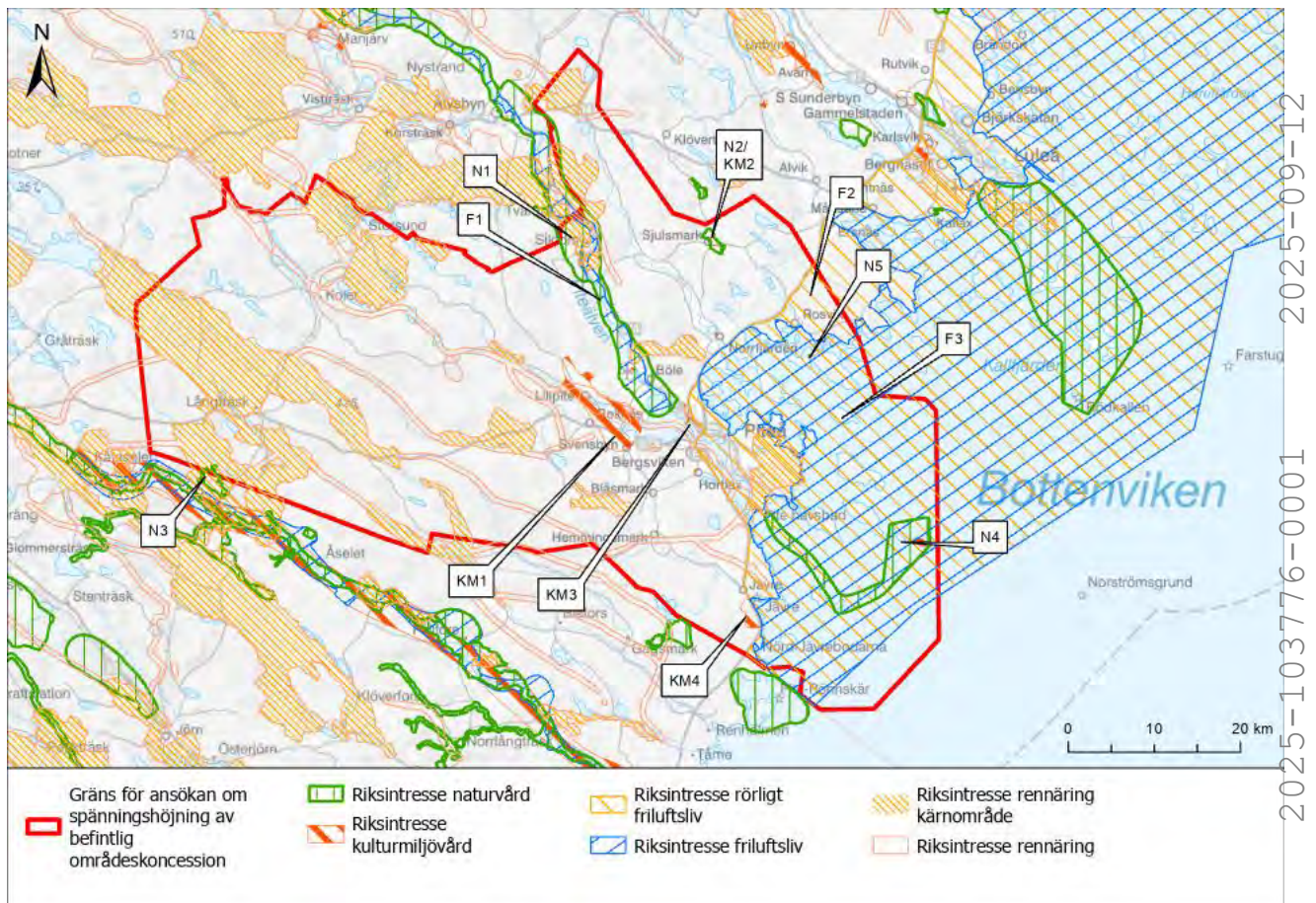
Tabell 8.3. Riksintressen för friluftsliv inom områdets gränser.

Kart-ID	Riksintresse	Värdeomdöme
F1	Pite älvdal	Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och eller kulturmiljöer, samt vattenanknutna friluftaktiviteter.
F2	Norrbottens skärgård	Natur- och kulturvärden som i sin helhet är av riksintresse och av betydelse för turism och friluftsliv
F3	Norrbottens kust och skärgård	Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och eller kulturmiljöer, friluftaktiviteter och vattenanknutna friluftaktiviteter.

8.2.4 Riksintressen rennäring

Området omfattar 22 riksintressen för rennäringen, se Figur 8.1. 16 av dessa utgörs av kärnområden (vilka definieras av Sametinget som områden som utgör kraftcentrum inom samebyn och som regelbundet används inom en definierad betestrakt), samt sex av dessa av andra riksintressen. De samebyar som ligger inom områdeskoncessionsgränsen är:

- Luokta-Mávas
- Västra Kikkejaure
- Östra Kikkejaure
- Sirges
- Jåhkågasska
- Tuorpon
- Udtja
- Ståkke
- Semisjaur-Njarg

Figur 8.1. Riksintressen naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv och rennärings.

8.2.5 Riksintressen Försvarsmakten

Området ansökan avser berör flera av Försvarsmaktens riksintressen, dessa redovisas i Tabell 8.4, se kart-ID i Figur 8.2.

Området för ansökan berör utkant av stoppområde för höga objekt; Jokkmokks flygbas. Området är även delvis inom Försvarsmaktens MSA-områden för Vidsel flygbas samt Luleå/Kallax flottflygplats, samt till stor del inom påverkansområde för väderradar Luleå. Området berör även utkant av två påverkansområden för buller eller annan risk; Bodenområdet och Tåme skjutfält. Vidare berör området fem påverkansområden övrigt, ett lågflygningsområde samt ett stoppområde för vindkraftverk.

Tabell 8.4. Riksintressen för Försvarsmakten inom områdets gränser.

Kart-ID	Riksintresse
FM1	Stoppområde för höga objekt; Jokkmokks flygbas (TM0072)
FM2	Påverkansområde övrigt
FM3	Påverkansområde, MSA-område; Vidsel flygbas
FM4	Påverkansområde övrigt
FM5	Påverkansområde övrigt
FM6	Påverkansområde väderradar; väderradar Luleå
FM7	Påverkansområde för buller eller annan risk; Bodenområdet

FM8	Lågflygningsområde med påverkansområde
FM9	Stoppområde för vindkraftverk
FM10	Påverkansområde, MSA-område; Luleå/Kallax flottiljflygplats
FM11	Påverkansområde övrigt
FM12	Påverkansområde övrigt
FM13	Påverkansområde för buller eller annan risk; Täme skjutfält

8.2.6 Riksintressen infrastruktur

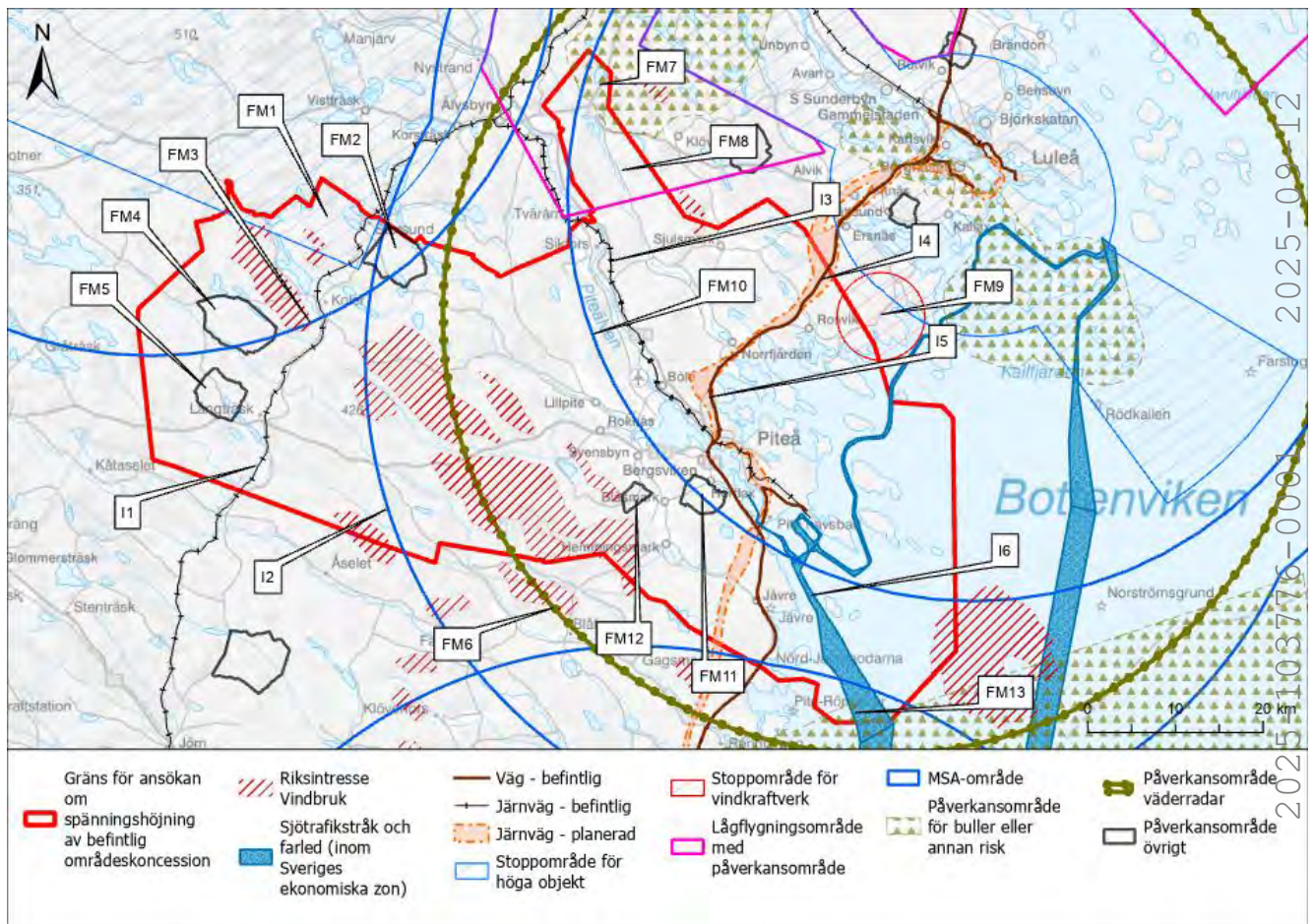
Området ansökan avser berör flera riksintressen för Trafikverkets anläggningar, dessa redovisas i Tabell 8.5, se kart-ID i Figur 8.2.

Tabell 8.5. Riksintressen för infrastruktur inom områdets gränser.

Kart-ID	Riksintresse
I1	Järnväg, befintlig; Stambanan genom övre Norrland
I2	MSA-ytor; Luleå
I3	Järnväg, befintlig; Anslutning till Piteå Hamn
I4	Väg, befintlig; E4 genom Norrbottens län
I5	Järnväg planerad; Norrbottenbanan
I6	Farled/sjötrafikstråk befintlig

8.2.7 Riksintressen vindbruk

Området ansökan avser berör flera utpekade riksintressen för vindbruk. Då dessa saknar benämningar visas de endast på kartan i Figur 8.2.

Figur 8.2. Rikszonen infrastruktur, vindbruk och Försvarmakten (FM).

8.2.8 Andra skyddade områden

Området innefattar även ett antal naturreservat, Natura 2000-områden, biotopskyddsområden, våtmarker och andra värdefulla områden som kommer att beaktas vid planering av enskilda luftlednings- och kabelsträckningar i samråd med Länsstyrelsen.

8.3 Generella hänsynsåtgärder

Inför projekt, då en kraftledning ska uppföras, ska en miljöåtgärdsplan upprättas där samtliga intressen redovisas och åtgärder beskrivs så att dessa kan undvikas och/eller skyddas från påverkan. Planen och tillhörande åtgärder ska tillämpas både för projekt i egen regi, och för projekt där entreprenör upphandlas.

Generella hänsynsåtgärder som utförs i byggprojekten:

- Drivmedel, oljor, andra kemiska produkter och farliga ämnen skall förvaras enligt gällande föreskrifter och på ett sådant sätt att läckage från behållare och cisterner ej rinner ut i terrängen.
- Läckage från behållare och cisterner skall omedelbart tas om hand på lämpligt sätt och förorenade ytor skall saneras.
- Arbete i vatten utförs enligt beslut i vattendomstol eller övriga berörda myndigheter.
- Arbetena skall bedrivas varsamt så ej vibrationer i mark skadar befintliga byggnader, vägar, rör, kablar, apparater, stativ, fundament och kabelkanaler och dyl.
- Avvikelse från ovanstående måste samrådask med anläggningsägare.
- Avfall placeras i lämpliga behållare avsedda för ändamålet och borttransporteras till godkänd tipp/upplag/miljöstation.
- Miljöfarligt gods skall ha slutanvändarintyg.
- Beakta lokala regler och föreskrifter om avfallshantering.
- Material skall om möjligt återvinnas och transporteras till därför avsedd anläggning.
- Asbest behandlas i enlighet med gällande föreskrifter.
- Personal och entreprenörer informeras om gällande regler.
- Nya ledningar planeras byggas bredvid befintliga ledningar/infrastruktur där det är möjligt.
- Vid misstanke om förorenad mark ska kontakt tas med kommunens miljöförvaltning.

Generella hänsynsåtgärder kopplade till naturmiljö:

- Kabelschakt och stolpplacering planeras genom att anpassas så att placering i våtmarker eller i strandkanter vid sjöar och vattendrag undviks i möjligaste mån.
- Korsning av vattendrag och diken planeras väl. Vid överfart över vattendrag och diken ska tillfälliga eller permanenta broar användas. Förläggningsmetoden styrd borring kan användas för att undvika påverkan i vattendrag och diken.
- Befintliga vägar används i möjligaste mån för transporter av fordon och arbetsmaskiner.

- Vid arbeten i områden med dålig bärighet används stockmattor eller liknande för att minimera skadorna. Om körskador uppstår i mark åtgärdas skadan i samband med avslutat arbete.
- Invasiva arter redovisas och markeras för att undvikas så långt som möjligt. Hantering av massor innehållande frön eller växtdelar får inte bidra till spridning. Användning av massor som innehåller invasiva arter får endast användas på samma plats där de grävdes upp. Inför flytt av arbetsmaskiner från områden med invasiva arter ska rengöring av arbetsmaskiner ske.
- Dispens från eventuellt strandskydd eller generellt biotopskydd kommer att sökas vid behov.
- Som en generell skyddsåtgärd begränsas tiden för avverkning av träd under tiden mellan 1 april-30 juli för att minska risken för påverkan på häckande fågel. Avverkning sker oftast (men inte alltid) under vinterhalvåret då snö och frusen mark minimerar risken för markskador. Påträffas hålträd kommer i första hand en högstubbe att skapas av trädet. Grövre död ved kan med fördel och efter överenskommelse med markägaren lämnas kvar på platsen. Detta görs dock endast om de elsäkerhetsmässiga kraven på ledningen fortsatt kan efterlevas.

Generella hänsynsåtgärder kopplade till kulturmiljö.

- PEEAB kommer inför detaljprojektering och byggnation att samråda med länsstyrelsen gällande de kända kulturvärden som är belägna nära ledningar. Vid behov upprättas en ansökan om arkeologisk utredning som om nödvändigt kan följas av tillstånd till ingrepp i fornlämning enligt 2 kap i kulturmiljölagen.
- Vid detaljprojektering anpassas vägar för arbetsfordon, upplagsplatser, arbetsområden till kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar så att de inte kommer till skada.
- Om tidigare icke kända forn- eller kulturhistoriska lämningar påträffas under byggnation ska dessa hanteras i enlighet med gällande lagstiftning.

Generella hänsynsåtgärder kopplade till rennäring.

- De samebyar som berörs i samband med planerad ny ledning, eller större underhållsåtgärder, kommer att kontaktas för samråd.
- Arbete med anläggning av nya ledningar inom område av intresse för rennäring ska i första hand utföras utanför kalvningsperioden.

På aktuellt verksamhetsområde finns flera samebyar som PEEAB i nuläget har en god dialog med vid nybyggnation samt vid underhållsåtgärder på nät som byggs med nuvarande områdeskoncession. Den goda dialogen avser PEEAB att fortsätta med även i fortsättningen då rennäringen påverkas av nya ledningsdragningar.

En spänningshöjning av befintlig områdeskoncession bedöms inte påverka förutsättningarna för att bedriva renskötsel i området. Även i fortsättningen kommer samebyar samrådas.

Påverkan av en ny ledning på rennäringsen sker under byggfasen i form av markarbeten och avverkning för skogsgata. Effekter under byggskedet kan vara tidsbegränsat ökad mänsklig närvaro och förhöjda ljudnivåer, samt tillfällig nedsättning av markens värde som betesmark. Effekter under driftskedet kan i begränsad omfattning uppstå i samband med underhållsåtgärder.

Påverkan för rennäringsen är väldigt platspecifik och kan dessutom variera mycket från år till år. Därför är det svårt att bara ha generella samråd och i stället viktigt att dessutom ha separata samrådsförfaranden inför varje ny kraftledning som ska byggas.

Via samråd och dialog med samebyn inför byggstart och under byggskedet kan störning för renskötseln och påverkan på renbetesmark minimeras. Dialog kan exempelvis ske kring upplagsytor, bygg- och tillfartsvägar, byggtrafik samt kring eventuella andra störande arbeten under den tid som samebyn nyttjar området.

PEEAB motsätter sig inte att Ei föreskriver ett villkor om att PEEAB – för konstruktionsspänning 12-52 kV – ska samråda med berörda samebyar, inför byggnation av nya ledningar och ändringar av befintliga ledningars sträckning.

Generella hänsynsåtgärder kopplade till Försvarmakten.

PEEAB är medvetna om den process som pågår kring Försvarmaktens yrkande i ett flertal ansökningsprocesser för områdeskoncessioner. PEEAB har tagit del av ett tidigare beslut (2023-103921) där det förs en diskussion huruvida totalförsvarets intressen ska beaktas vid spänningshöjning av områdeskoncession.

Ei har i beslutet uttryckt att de (utdrag ur beslut 2023-103921)

anser att det är en viktig aspekt att säkerställa att kommande ledningar som byggs med stöd av nätkoncession för område inte motverkar totalförsvarets intressen och påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar.

Beslutsvillkoret gällande Försvarmaktens intressen måste dock vägas mot [nätföretagets] intressen och får inte bli oproportionerligt betungande.

Ei resonerar att konsekvenserna av Försvarmaktens krav på medgivande för all nybyggnation skulle ge omfattande konsekvenser för elnätsföretaget.

Mot den bakgrunden anser Ei att ett krav på medgivande från Försvarmakten gällande alla åtgärder oavsett spänningsnivå inte kan anses stå i rimlig proportion till riskerna för Försvarmaktens intressen. Ei

gör därför bedömningen att villkoret inte ska omfatta ledningar upp till 24 kV (konstruktionsspänning) eftersom möjligheterna att bygga ledningar på denna spänningsnivå med stöd av områdeskoncession inte förändras genom detta beslut.

Ei bedömer däremot att beslutet ska förenas med ett villkor om att inhämta medgivande från Försvarmakten vid byggnation av nya mark- och sjökablar vars spänning överstiger 24 kV (konstruktionsspänning). Ei bedömer att det framför allt är i dessa fall, när helt nya ledningsgator ska etableras för ledningar på högre spänningsnivåer, som det är angeläget att Försvarmaktens medgivande inhämtas.

Att tillföra ett nytt moment som kräver *medgivande* från Försvarmakten bedöms skapa en stor arbetsbörda både hos elnätsföretaget och Försvarmakten.

PEEAB anser principiellt att områdeskoncessionen inte ska förenas med några särskilda villkor kopplade till Försvarmaktens verksamhet utöver befintlig lagstiftning. PEEAB anser att befintlig lagstiftning är tillräcklig för att tillgodose Försvarmaktens intressen.

PEEAB menar att anslutningsplikten för en lokalnätsverksamhet är långtgående. Om Försvarmakten blir den som har beslutanderätt över tidslinjen av elnätsutbyggnaden har PEEAB svårt att uppfylla anslutningsplikten. Det kan exempelvis innebära att en konsument får vänta orimligt länge på att anslutas till elnätet eller att en etablering inte blir av på grund av långa handläggningstider.

Åtgärder och arbete på låg- och mellanspänning (upp till och med 24 kV) är helt dominerande inom PEEAB:s nätverksamhet, och har en mycket stor omfattning.

För ledningar på spänningsnivåer över 24 kV är det dock hanterbart att *samråda* med Försvarmakten. Det kommer i praktiken i de allra flesta fall bli aktuellt genom exempelvis 12:6-processen. PEEAB motsätter sig inte att områdeskoncessionen förknippas med ett villkor om att *samråda* med Försvarmakten inför byggnation av nya ledningar och ändringar till högre stolpar på spänningsnivåer som överskrider 24 kV och som berör riksintresse för totalförsvarets anläggningar.

8.4 Tillståndsprocessen områdeskoncession

PEEAB kommer att vid planering av nya ledningssträckningar, reinvesteringar eller ombyggnad, samråda med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken och utföra de utredningar och inventeringar som krävs. I särskilda fall kan Länsstyrelsen begära en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap miljöbalken för nya ledningar inom en områdeskoncession. Utifrån nämnda samråd kommer PEEAB i möjligaste mån att ta hänsyn till t.ex. riksintressen, naturvärden och övriga intressen. Ett sådant hänsynstagande kan komma till uttryck genom val av sträckning och utformning av nya planerade ledningar samt genom att extra hänsyn tas vid drift- och underhållsåtgärder, se exempel på hänsynsåtgärder ovan.

Utöver samråd med länsstyrelsen kan även övriga tillstånd och dispenser bli aktuella.

Några exempel på detta är tillstånd till ingrepp i fornlämning enligt 2 kap i kulturmiljölagen (1988:950) eller anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap MB. Enligt bestämmelser i 7 kap. 11 § MB ska dispenser sökas för de mark- och vattenområden som omfattas av generella biotopskydd vid verksamheter som kräver ingrepp i dessa biotoper, och enligt 7 kap. 16 § MB ska strandskyddsdispens sökas vid åtgärder som påverkar strandskyddade områden.

Anmälan eller ansökan om tillstånd och dispenser kommer att sökas i de specifika projekt där det bedöms bli aktuellt och där påverkan inte kan uteslutas.

8.5 Magnetfält

Kring kraftledningar alstras elektromagnetiska fält. Fältstyrkan beror på strömmens storlek och på fasernas inbördes placering och avstånd till varandra. Även läget i förhållande till andra parallellgående kraftledningar kan ha en inverkan.

Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram en vägledning för beslutsfattare som rekommenderar följande:

- Sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas.
- Undvika att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält.
- Sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Sökande skall i sitt agerande följa denna av myndigheterna formulerade försiktighetsprincip.

Kraftledningar med en spänningsnivå på upp till 52 kV, ger sällan upphov till några höga magnetfält. Verksamhetsutövaren, i detta fall, PEEAB utreder vid behov möjligheter för att reducera magnetfältsnivåer vid de platser där människor vistas stadigvarande om magnetfältsvärdet överstiger 0,4 mikrottesla (μT).

9 Samhällsekonomisk kostnads-/nyttoanalys

PEEAB bifogar samhällsekonomisk kostnads- och nyttoanalys i bilaga D, enligt Energimarknadsinspektionens excel-mall. Nedan kommenteras några av de aspekter som där förts fram.

Nätkundernas behov av nätkapacitet, och kraven om ett på lång sikt säkert, tillförlitligt och effektivt elnät, styr vilka ledningar som behöver byggas och reinvesteras. Detta gäller oavsett om tillståndsgivningen för ledningarna sker med stöd av linje- eller områdeskoncession.

Genom en områdeskoncession med en högsta tillåtna konstruktionsspänning 52 kV i stället för 24 kV inom aktuellt område, kan tiden det tar att anpassa nätet efter ändrade behov förkortas jämfört med att ansöka om linjekoncession vid varje om- och tillbyggnad. Detta eftersom beslutsunderlaget och tillståndsprocessen lättare kan anpassas till de specifika förutsättningarna i varje enskilt ärende, och att beslutsgången för ett 12:6-samråd generellt sett är kortare än för en linjekoncession.

En områdeskoncession med höjd spänningsnivå skulle även kunna frigöra resurser hos Energimarknadsinspektionen. Miljöprövningen kvarstår, men den kan ske på ett mer behovsanpassat, snabbare och effektivare sätt. Detta eftersom länsstyrelsen redan idag är en viktig instans i linjekoncessionsärenden och deltar vid olika tillfällen vid framtagande av en ansökan och även som remissinstans då ansökan om linjekoncession är inlämnad till Energimarknadsinspektionen. Med en områdeskoncession torde resursbehovet minska även för länsstyrelsen.

I sammanhanget ska understrykas att, de åtgärder PEEAB ser framför sig i 40 kV nätet de närmaste 10-15 åren (avsnitt 6.2.2 – 6.2.4), i de allra flesta fall bedöms ha en begränsad påverkan på natur, miljö och omgivning. Planen för nu kända åtgärder domineras av förnyelser av befintliga ledningar, vissa kompletteringar för redundans, samt anpassningar på grund av Norrbotniabanan.

Tids- och kostnadsbesparingen om dessa ärenden kan hanteras inom ramen för områdeskoncession, i stället för linjekoncession, är svåra att kvantifiera – men förväntas bli betydande. För de enklaste ledningsärendena med närmast försumbar påverkan, torde tillståndsprocessen kunna avklaras inom någon eller några månader, i stället för två år och uppåt vid linjekoncession.

10 Konsekvenser för berörda kunder och nätkoncessionshavare

10.1 Berörda kunder

Sammantaget bedömer PEEAB att berörda elnätskunder kommer att påverkas positivt om PEEAB medges nätkoncession för område 52 kV.

- Genom att PEEAB snabbare och effektivare kan förnya äldre 40 kV ledningar, samt komplettera 40 kV nätet med redundans där så saknas, kommer elnätskunderna att erhålla en förbättrad leveranskvalitet. PEEAB kommer snabbare att uppnå förmåga att säkerställa funktionskraven. Avbrottstiderna vid fel kan förkortas och fler underhållsarbeten i 40 kV ledningar och stationer kan utföras helt utan kundavbrott.
- Med nätkoncession för område 52 kV kan PEEAB snabbare agera på förändrade behov inom området och upp till sökt spänningsnivå. Möjligheten för framtida nya kunder att ansluta kommer att förbättras genom en förkortad tillståndsprocess. Anslutningsplikten, som följer av områdeskoncession, ger ett tydligare och mer långtgående ansvar mot kunden.
- För Trafikverket (som är en elnätskund med ett stort antal mindre abonnemang hos PEEAB) kommer arbetet med Norrbotniabanan att underlättas, avseende de omfattande anpassningar av 0,4-40 kV näten som den nya järnvägen kommer att utlösa.

Vad gäller kundernas elnätsavgifter ser PEEAB det som osannolikt att de skulle påverkas i ogynnsam riktning.

- Med områdeskoncession upp till 52 kV förbättras bolagets förutsättningar att bygga en långsiktigt effektiv och ändamålsenlig nätstruktur.
- En smidigare tillståndsprocess för PEEAB kan förväntas, särskilt mot bakgrund att bolagets kända planerade åtgärder i 40 kV nätet kan anses tämligen okontroversiella. Detta sparar både tid och kostnader, vilket gynnar hela kundkollektivet.
- Med kortare ledtider och bättre flexibilitet hos PEEAB i samband med större kundförfrågningar, ökar möjligheten till att exempelvis elintensiva industrier etableras i kommunen. En utökad nätverksamhet – högre total effekt – kan snarare bidra till att hålla ned nätavgifterna för befintliga elnätskunder.

10.2 Nätkoncessionsinnehavare

10.2.1 Allmänt - Förutsättningar

Traditionellt bedrivs elnätsverksamhet i tre nivåer i Sverige:

- Transmissionsnät (Svenska Kraftnät, linjekoncessioner)
- Regionnät (ett fåtal aktörer, linjekoncessioner och även regionnätsområdeskoncessioner)
- Lokalnät (många aktörer, områdeskoncessioner)

Lokalnätsföretagen ansluter till transmissionsnätet via regionnätet och bedriver sin verksamhet med stöd av nätkoncession för område. Lokalnätsföretagen har i princip monopol på att ansluta kunder till elnätet. Anslutning direkt till region- eller transmissionsledning sker normalt då lasterna är högre än vad som rimligen kan hanteras i lokalnätet.

Med områdeskoncession 52 kV försvåras för andra aktörer att få linjekoncessioner på samma eller lägre spänning i området. Ellagen 2 kap 13 § anger att det krävs särskilda skäl för att meddela nätkoncession för linje för en ledning vars spänningsnivå inte överstiger högsta tillåtna spänning för nätkoncession för område (utan en lägsta spänning). I författningskommentarerna i prop 1996/1997:136 tas tre fall upp som kan innebära särskilda skäl:

- Kostnaderna för att ansluta en ny stor elanvändare till det lokala nätet är avsevärt större än kostnaderna för en anslutning direkt till det regionala nätet.
- När en nätkoncession för en ledning för vilken det i dag finns nätkoncession för linje behöver förnyas.
- Koncessionshavaren [för område] går med på att en elanvändare inom hans område ansluts direkt till det regionala nätet.

10.2.2 Andra nätkoncessionshavare i Piteå-området

Angränsande nätbolag som har nätkoncession för *område* är Luleå Energi Elnät, Vattenfall Eldistribution, samt Skellefteå Kraft Elnät AB. Luleå Energi Elnät har redan områdeskoncession för 40 kV och Skellefteå Kraft har en pågående ansökan 36-52 kV.

PEEAB:s bedömning – och ambition – är att inget nätföretagen enligt ovan på något sätt ska påverkas negativt om PEEAB medges områdeskoncession upp till 52 kV.

Inom ansökt område finns vidare ett flertal nätkoncessioner *för linje*, se kapitel 1. Mot bakgrund av vad som beskrivits i 10.2.1, är det främst av intresse vilka nätföretag (förutom PEEAB) som har linjekoncessioner för *52 kV eller lägre*. Enligt vad PEEAB erfar gäller följande:

- Vattenfall Eldistribution har sedan länge linjekoncession för 40 kV ledningen från Bonäset till Sikfors och Sikfors kraftstation, samt till Holmträsk. Se kartskiss i bilaga C2.
- Vid Munksund har Vattenfall Eldistribution sedan länge linjekoncession för två mycket korta (1,1 km respektive 0,6 km) 40 kV ledningar som utgör en reservmatning. Bägge dessa ska raderas i samband med en strukturförändring som Vattenfall Eldistribution ska verkställa till år 2028. Se kartskisser i bilaga C2 och C3.
- Dragaliden Net AB har sannolikt sedan 2010-talet en 20 kV ledning under linjekoncession, från station Dragaliden till vindkraftverk på Stor-Blåliden. PEEAB (dåvarande AB PiteEnergi) som innehavare av områdeskoncession 24 kV har godkänt detta.

PEEAB:s bedömning – och ambition – är att varken Vattenfall Eldistribution eller Dragaliden Net AB på något sätt ska påverkas negativt om PEEAB medges områdeskoncession upp till 52 kV.

PEEAB vill här också förtydliga följande:

- Vad gäller Vattenfall Eldistributions 40 kV ledning Bonäset-Sikfors-Holmträsk, så kan den kvarstå och framgent förnyas under linjekoncession, vilket PEEAB inte avser motsätta sig. Detta stöds också av Ellagen 2 kap 13 § och författningskommentarerna i prop 1996/1997:136.
- I det fall en effektkrävande verksamhet som behöver 40 kV anslutning skulle aktualiseras längs nyss nämnda ledning, finns heller inget hinder att Vattenfall Eldistribution via ny linjekoncession bygger ny 40 kV anslutning till sådan kund – i stället för att PEEAB skulle bygga en längre och dyrare anslutningsledning. Även detta stöds av Ellagen 2 kap 13 § och författningskommentarerna i prop 1996/1997:136. PEEAB har heller ingen ambition att fördyra anslutningar för nätkunder inom området.

11 Bilagor

Bilaga A0 – KONCESSIONSKARTA, PDF över ansökt område

Bilaga A1 – Delkartor, PDF (19 sidor), skala 1:50 000 över ansökt område

Bilaga B – GIS-fil över ansökt område

Bilaga C1 – Översiktskarta, 40 kV nät och koncessionsområde 1834AE

Bilaga C2 – Kartskiss, befintligt 40 kV nät

Bilaga C3 – Kartskiss, framtida 40 kV nät

Bilaga C4 – Översiktskarta kustområdet, befintligt 40 kV nät med korridor
Norrbotniabanan

Bilaga D – Samhällsekonomisk kostnads-/nyttoanalys, Excel